

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 28 september 2021
Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

**16 2021_B&W_00528 Samenwerkingsovereenkomst Europese aanbesteding
openbare laadinfrastructuur****Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl, Wethouder; mevrouw J.C. de Groot, Secretaris

Beschrijving

Inleiding

Het aantal elektrische voertuigen neemt sterk toe, ook in gemeente Steenwijkerland. Elektrisch vervoer zorgt voor een significante verbetering van de woon- en leefkwaliteit, zoals een betere luchtkwaliteit, minder geluidsoverlast en minder CO₂-uitstoot en dient daarmee meerdere (beleids)doelen. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn die alleen kunnen rijden als de laadinfrastructuur op orde is, ook in de publieke ruimte. Als gezamenlijke overheden hebben we in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), onderdeel van het Klimaatakkoord, afspraken gemaakt om samen te werken aan voldoende laadinfrastructuur in de openbare ruimte.

De huidige concessie voor openbare laadpalen loopt af op 1 juli 2022. De provincies Overijssel en Gelderland incl. Veenendaal hebben het voorstel gedaan aan de gemeenten om deel te nemen aan een nieuwe concessie. Met het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst krijgt de provincie Overijssel volmacht en mandaat voor het organiseren van een Europese aanbesteding, het nemen van een gunningsbesluit, het tekenen van een concessieovereenkomst en het uitvoeren van contractmanagement met de nieuwe concessiehouder.

Dit voorstel gaat in op de overwegingen om te komen tot een overeenkomst, de voor- en nadelen van deelname, de financiële consequenties en de uitvoering. Het voorstel is om deel te nemen aan de nieuwe concessie en hiervoor de samenwerkingsovereenkomst te tekenen. Tekenend is voorsorteren op de verwachte, sterke groei van elektrisch rijden in gemeente Steenwijkerland. De bestaande afspraken met de marktpartij waar we momenteel mee werken worden om niet te conflicteren met de exclusiviteit die voor de nieuwe concessie geldt.

Juridische gevolgen

Door het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst met provincie Overijssel is de gemeente gebonden aan deelname aan de concessie en de exclusiviteit die geldt gedurende de plaatsingsperiode van 3-5 jaar. Het organiseren van de aanbesteding is onderdeel van de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur van provincies Gelderland en Overijssel.

De samenwerkingsovereenkomst en de wijze van mandatering is door juristen van de gemeente en de provincie Overijssel beoordeeld en akkoord bevonden.

Voorstel

Nieuwe aanbesteding

De mogelijkheid om laadpalen te plaatsen binnen de huidige concessieovereenkomst met Ecotap/Allego loopt 30 juni 2022 af. Het aantal benodigde extra publieke laadpalen dat tot 2025 naar schatting nodig is in gemeente Steenwijkerland is 100 (een laadpaal heeft 2 aansluitingen waarmee het dus gaat om 200 laadpunten). Om te borgen dat de laadinfrastructuur ook na 30 juni 2022 meegroeit met de vraag wordt een aanbesteding georganiseerd waarmee voor een periode van 3 tot 5 jaar publieke laadpalen kunnen worden geplaatst (de termijn is afhankelijk van de optie om wel/niet te verlengen).

Uitgangspunten aanbesteding

De uitgangspunten van de nieuwe aanbesteding zijn:

- Maximale ontzorging van gemeenten door gezamenlijke aanpak en provincie Overijssel neemt het contractmanagement op zich.
- Het contract krijgt een looptijd van 10 tot maximaal 12 jaar (totale exploitatieperiode). De plaatsingsperiode beslaat 3 jaar, met een optie tot verlenging met een termijn van twee maal één jaar.
- Openbare laadpalen faciliteren voor inwoners met elektrische auto's, inclusief elektrische bestelbussen, deelauto's, buurtbussen en doelgroepenvervoer.
- Aanbod is inclusief plankaart, aanvraagportaal en monitoringssysteem, waardoor het proces van de locatiebepaling en monitoring wordt verbeterd.
- 30% van het aantal laadpalen dat naar verwachting jaarlijks nodig is in gemeente Steenwijkerland wordt proactief geplaatst, zonder financiële bijdrage van de gemeente. De gemeente bepaalt de locaties en geeft dit aan op de plankaart.
- Naast proactieve plaatsing worden er ook laadpalen geplaatst op aanvraag van e-rijders en de gemeente en als een bestaande laadpaal zeer goed wordt gebruikt. Alleen voor laadpalen op aanvraag van de gemeente is een eenmalige gemeentelijke bijdrage per laadpaal nodig.
- Een laadtarief dat concurrerend is met rijden op benzine/diesel;
- 100% groene stroom van Nederlandse bodem, met de mogelijkheid om te kiezen voor groene stroom van lokale energiecoöperaties.
- Laadpalen die geschikt zijn voor slim laden.
- Laadinfrastructuur voor nieuwbouwwijken kan mee in de plankaart en zo tijdig mee worden genomen.

Bestaand beleid

Het faciliteren van laadinfrastructuur draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen en het duurzame mobiliteitsbeleid zoals verwoord in onze Strategische Mobiliteitsvisie.

Argumenten

Voor

- De provincie Overijssel voert het contractmanagement en stelt samen met provincie Gelderland ondersteunende instrumenten beschikbaar, zoals een plankaart en een aanvraagportaal. Deze concessie maakt het mogelijk om zonder bijdrage van de gemeente laadpalen te plaatsen. Ook is het laadtarief naar verwachting lager dan bij een zogeheten openmarktmodel. Het laadtarief is naar verwachting concurrerend met dat van benzine/diesel.

- Deelname aan de concessie creëert schaalgrootte, waardoor plaatsing van (ook proactieve) laadpalen kosteloos is. De concessiehouder kan de goed rendabele locaties voor laadpalen namelijk tegen de minder rendabele locaties wegstrepen. Ook geeft de schaalgrootte voordelen met betrekking tot de kwaliteit van de laadinfrastructuur, laadprijs en locatiekeuze. Processen worden eenduidig en efficiënt ingericht en als gemeente worden we zoveel mogelijk ontzorgd.
- Processen zijn eenduidig en efficiënt ingericht, waardoor zoveel mogelijk ontzorging van de gemeente plaatsvindt.
- Deelname aan de concessie geeft zekerheid, dat de komende 3 tot 5 jaar plaatsing van laadpalen gebeurt tegen gunstige voorwaarden en strenge eisen ten aanzien van o.a. digitale veiligheid, privacy en prijstransparantie.
- Er vindt bundeling van kennis en expertise plaats door inzet van laadconsulenten.

Tegen

- De concessie heeft tot gevolg dat we één marktpartij het exclusieve recht en de plicht geven om laadpalen te plaatsen in de publieke ruimte. Deelname aan de concessie betekent daarmee ook het inleveren van ruimte voor maatwerk, bijvoorbeeld ten aanzien van innovaties. De concessie biedt gemeenten beperkte ruimte voor innovatieve projecten met andere partijen, namelijk voor 200 laadpalen in elke provincie.
- Een risico is de tijdige plaatsing van laadpalen. Dat ligt voor een belangrijk deel bij een beperkt aantal (onder)aannemers dat de netaansluiting verzorgt. De concessie verkleint dat risico door deels proactief te plaatsen. Daarmee start de procedure nog voor de e-rijder een aanvraag heeft ingediend en voorkomen we lange wachttijden. Ook werken de provincies nauw samen met de netbeheerders om te zorgen dat voldoende aannemers beschikbaar zijn voor het werk en ziet het contactmanagement erop toe dat de doorlooptijden worden gehaald.
- Deelname aan een grote concessie betekent ook het scheppen van verwachtingen en afspraken, waar gemeenten zich aan dienen te houden.
- De afspraken in de samenwerkingsovereenkomst hebben impact op het plaatsingsbeleid van de gemeente.

Kanttekeningen en risico's

De provincies hebben budget vanuit de NAL voor het contractmanagement en beheer van de ondersteunende instrumenten tot en met 2023. Voor de periode na 2023 is de financiering onzeker. Daarom wordt de mogelijkheid ingebouwd dat de provincie een concessievergoeding van de concessiehouder mag vragen als dekking voor de kosten van het contractmanagement, plankaart, aanvraagportaal en monitoringssysteem. De concessiehouder mag deze bijdrage verrekenen in het laadtarief. De provincie gaat hierover vooraf in overleg met de gemeente als blijkt dat deze optie nodig is.

Financiële toelichting

Voor de plaatsing en exploitatie van proactieve laadpalen (jaarlijks 12 palen voor gemeente Steenwijkerland), paal-volgt-auto laadpalen (op aanvraag van een e-rijder) en laadpalen op basis van gebruikscijfers (bijplaatsen als het gebruik van de bestaande laadpaal boven een bepaald niveau komt) is geen financiële bijdrage van de gemeente nodig.

Voor laadpalen op aanvraag van de gemeente wordt een eenmalige bijdrage gevraagd van ca. €1500,- per laadpaal. Het is echter de verwachting dat met de optie 'proactieve' laadpalen al is voorzien in strategische plaatsingen.

Voor het contractmanagement, het opstellen en beheren van de plankaarten en het bouwen en beheren van het aanvraagportaal en het monitoringssysteem is geen financiële bijdrage van de gemeente nodig. Wel wordt voor het opstellen van de plankaart inzet in uren gevraagd, evenals voor

het beoordelen van laadlocaties, het opstellen van verkeersbesluiten en het betrekken van inwoners. We gaan uit van een inzet van 150 uur in 2021 (opstellen plankaart, beoordelen laadlocaties, participatie) en 250 uur 2022 en 2023.

In de overeenkomst met de concessiehouder wordt opgenomen dat, indien gewenst door de gemeente, na afloop van de exploitatietermijn de laadpalen op kosten van de concessiehouder worden verwijderd. Het streven is echter dat de laadpalen behouden blijven en voor de exploitatie opnieuw in de markt worden gezet door de gemeente.

Kosten voor ambtelijke uren/taken zoals het bepalen van laadlocaties en het voorbereiden van verkeersbesluiten vallen binnen de reguliere werkzaamheden van de medewerkers van Beheer en Realisatie.

Uitvoering en planning

De (globale) planning ziet er als volgt uit:

Akkoord deelname en mandateren provincie	1 oktober 2021
Voorziene publicatie definitieve aanbestedingsstukken	medio oktober 2021
Voorziene gunning	maart 2022
Start in behandeling nemen van aanvragen voor laadpalen	maart 2022
Start plaatsing laadpalen	1 juli 2022

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

1. een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met de provincie Overijssel op gebied van openbare laadinfrastructuur, waarin de volgende afspraken zijn vastgelegd:
 1. Provincie Overijssel worden mandaat en volmacht verleend om namens de gemeente een openbare Europese aanbesteding te organiseren ten behoeve van alle deelnemende gemeenten, inclusief alle daarvoor te nemen besluiten. Tevens wordt provincie Overijssel gemachtigd tot het ondertekenen van de concessieovereenkomst.
 2. Provincie Overijssel worden mandaat en volmacht verleend om namens de gemeente het contractmanagement met de concessiehouder te voeren gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst.
 3. Provincie Overijssel worden mandaat en volmacht verleend om namens de gemeente de plaatsings- en exploitatietermijn te verlengen, conform de verlengingsopties in het Beschrijvend Document. De provincie treedt hierover uiterlijk 6 maanden voor het aflopen van de plaatsings- en exploitatietermijn in overleg met de gemeente.
 4. Provincie Overijssel worden mandaat en volmacht verleend voor, indien nodig, het inzetten van de optie om een concessievergoeding te innen bij concessiehouder. De concessievergoeding wordt gebruikt voor het beheer en onderhoud van de plankaarten, aanvraagportaal, monitoringssysteem en contractmanagement voor de periode na 2023 door de provincie Overijssel. De provincie treedt hierover uiterlijk 6 maanden voor het invoeren van de concessievergoeding in overleg met de gemeente.

2. De aangegane samenwerkingsovereenkomst met de gemaakte afspraken ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad.